

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 14 nëntor 2016
Nr. ref.:RK1003/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI13/16

Parashtrues

Armend Selimi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PN-II-. nr. 8/2015, të 26 nëntorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Armend Selimi nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar në mënyrë të rregullt nga Artan Qerkini, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme, PN-II-nr. 8/2015, të 26 nëntorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet të jenë shkelur nenet 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë], 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).
4. Në thelb, parashtruesi i kërkesës i referohet shkeljes së të drejtave të tij themelore për dy arsye: (i) për shkak se Prokurori Special pretendohet të ketë ngritur aktakuzë të paafatshme kundër tij, përkatësisht, pas kalimit të afatit ligjor prej 2 (dy) vjetësh, siç është paraparë me nenin 159 (1) të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPP), dhe (ii) për shkak se Gjykata Supreme ka aprovuar aktakuzën e kontestuar të Prokurorisë Speciale.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 19 janar 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 12 shkurt 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani (gjyqtare).
8. Më 25 mars 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 21 tetor 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 21 tetor 2010, Prokurori Special filloi hetimet kundër parashtruesit të kërkesës dhe të bashkakuarve të tjerë për kryerjen e veprave penale të pretenduara të furnizimit, transportit, prodhimit, këmbimit ose shitjes së

paautorizuar të armëve, krimet të organizuar, mashtrimet, shpërdorimet të pozitës zyrtare ose të autorizimit dhe të keqpërdorimit të autorizimeve në ekonomi.

11. Hetimet janë zgjeruar disa herë deri më 21 tetor 2012. Më 7 qershor 2013 dhe më 19 korrik 2013, Prokurori Special nxori vendimet për pezullimin e hetimeve. Megjithatë, më 19 janar 2014, Prokurori Special nxori vendimin për rifillimin e hetimeve dhe rrjedhimisht, më 19 janar 2015, ngriti aktakuzë kundër parashtruesit të kërkesës (PPS 108/2010).
12. Avokati mbrojtës e kundërshtoi ngritjen e aktakuzës, duke pretenduar se aktakuza është dorëzuar pas afatit ligjor të paraparë në nenin 159 të KPPK-së.
13. Më 28 maj 2015, Gjykata Themelore (Aktvendimi nr. PKR. 23/2015) vendosi ta pranojë kundërshtimin e avokatit mbrojtës dhe e refuzoi aktakuzën si të paafatshme.
14. Prokurori Special parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar se *“nuk ekziston një afat ligjor për ngritjen e aktakuzës dhe se prokurori mund të ngritë aktakuzë në çdo kohë, përveç në rastet kur ka skaduar parashkrimi”*.
15. Më 10 gusht 2015, Gjykata e Apelit (Aktvendimi PN 340/15) e refuzoi ankesën e Prokurorit Special si të pabazuar.
16. Gjykata e Apelit konsideroi se *“Gjykata Themelore analizoi në detaje gjendjen faktike dhe procedurën ligjore. Trupi Gjykues i është bindur në mënyrë të konsiderueshme përfundimeve dhe arsyetimit të Gjykatës Themelore. Për këto arsye, Trupi Gjykues pajtohet plotësisht me arsyetimin dhe e vërteton këtë konkluzion në tërësi.”*
17. Gjykata e Apelit konkludoi se *“në pajtim me nenin 159, paragrafi 1 i KPK-së, hetimet do të përfundojnë brenda dy (2) viteve me ngritjen e menjëhershme të Aktakuzës ose hetimet në fjalë do të pezullohen automatikisht. Në bazë të nenit 68 të KPK-së, përfundimi i hetimeve nënkupton përfundimin e procedurave në tërësi, pasi që asnjë fazë e procedurës nuk pasohet nga faza tjetër. Në rastin në fjalë, afati i hetimeve ka skaduar para se Prokuroria të ketë ngritur aktakuzën. Si rezultat, Prokurori ka ngritë Aktakuzën pas përfundimit të procedurave penale, që është e paligjshme”*.
18. Më 22 shtator 2015, Prokurori Special parashtrroi ankesë në Gjykatën Supreme, duke pretenduar si në vijim:

“KPP-ja nuk përcakton kohën eksplicite për ngritjen e aktakuzës, por nuk është korrekte që interpretimi sistematik i KPP-së të jetë se aktakuza patjetër duhet të pasojë menjëherë pas përfundimit të hetimit, siç ishte theksuar nga Gjykata e Apelit. Nëse KPP-ja nuk përcakton një afat eksplicit për ngritjen e aktakuzës, atëherë nuk ka asnjë bazë ligjore për Gjykatën e Apelit që të përfundoj se aktakuza është e paafatshme. Aktakuza vetëm mund të hedhet poshtë nga kryetari i trupit gjykues në fazën e aktakuzës dhe deklarimit në bazë të arsyeve nga neni 253 (I) i

KPP-së. Ky nen nuk e parasheh ngritjen e paafatshme të aktakuzës si arsye për hedhjen poshtë... Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut ka pohuar se “arsyeshmëria” e zgjatjes së procedurës duhet të vlerësohet në pikëpamje të rrethanave të lëndës ... Neni 4 (I) KPP-së përcakton se vetëm vendimi i formës së prerë e ndalon ndjekjen penale të individit të njëjtë për veprën e njëjtë penale. Prandaj, asnjë dispozitë e ligjit nuk e pengon prokurorin aty ky provat mbështesin dyshimin e bazuar mirë.”

19. Më 26 nëntor 2015, Gjykata Supreme (Aktvendimi PN. II. 8/2015) aprovoi ankesën e Prokurorit Special dhe e ndryshoi vendimin e Gjykatës së Apelit.
20. Gjykata Supreme arsyetoi si në vijim.

“Është e qartë, dhe e pafat, që afati për ngritjen e aktakuzës nuk është përcaktuar në mënyrë specifike në KPP-në. Madje asnjë dispozitë e KPP-së nuk tregon hollësisht asnjë rrethanë kur aktakuza është e “paafatshme”, ose për hedhjen poshtë të aktakuzës mbi këtë bazë. Kolegji fillimisht e mori parasysh nenin 68 të KPP-së i cili cakton hollësisht katër fazat e ndryshme të procedurës penale: fazën e hetimit, fazën e ngritjes së aktakuzës dhe deklarimit, fazën e shqyrtimit gjyqësor dhe fazën e njetit juridik. Me këtë dallim të qartë të fazave të procedurës penale në KPP, kolegji gjen se qëllimi i ligjvënësit është i qartë se ngritja e aktakuzës hyn në fazën e dytë të procedurës penale (fazën e ngritjes së aktakuzës dhe deklarimit) e jo në fazën e parë (fazën e hetimit). Kjo pikëpamje është e përforcuar me nenin 159 të KPP-së. Ky nen është shumë i qartë sa i përket afateve kohore të fazës së hetimit, dhe nuk përfshin asnjë dispozitë që përcakton se ngritja e aktakuzës duhet të bëhet brenda afatit të lejuar. Kolegji pastaj e mori parasysh nenin 240 KPP-së, me të cilin caktohen hollësisht veprimet që Prokurori i ka në dispozicion pasi hetimi të ketë përfunduar. Paragrafi 1 përcakton procedurën para gjykatës në bazë të aktakuzës së ngritur nga Prokurori i Shtetit, dhe paragrafi 2, përndryshe, përcakton se Prokurori i Shtetit nxjerr aktvendim për pushimin e hetimit. Të dyja situatat, shprehimisht i referohen përfundimit të hetimit, dhe kolegji mendon se kuptimi i nenit është se ngritja e aktakuzës nuk është pjesë e fazës së hetimit, dhe prandaj nuk i nënshtrohet afateve kohore të përcaktuar me nenin 159 të KPP-së. Po ashtu është logjike që Prokurori i Shtetit nuk do të jetë në gjendje të marrë vendim se çfarë veprimesh të ndërmerret të ngreh aktakuzë apo të nxjerrë aktvendim. Po ashtu është e qartë se aktakuzat janë në mënyrë tipike dokumente të gjata dhe të hollësishme, që pashmangshëm marrin shumë kohë për t'u përgatitur me saktësi dhe plotësisht. Kolegji me shumicë votash konstaton se nuk ka afat kohor për ngritje të aktakuzës. “Aktakuza e paafatshme” nuk është paraparë me anë të KPP-së. Prokurori i Shtetit është i kufizuar vetëm me anë të parashkrimit të veprës penale në fjalë. Megjithatë Prokurori i Shtetit rekomandohet qartë të ngrit aktakuzë kur një e tillë do të ngrihet. Sa më parë pas përfundimit të hetimit, pasi rreziku për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë brenda kohës së arsyeshme rritet me kalimin e kohës. Për më shumë çdo gjykatë me rastin e vendosjes mbi meritat e akuzës penale me rastin e vendimit mbi dënimin gjithmonë do ta merr parasysh kohëzgjatjen e procedurës penale, në tërësinë e saj”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës pohon *“cenimin e të drejtave individuale të parashtruesit të garantuara me nenet 29, 30 dhe 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 6 të Konventës Evropiane”*.
22. Parashtruesi i kërkesës pretendon *“ligjvënësi ka parashikuar nenin 159 të KPP-së si një garancë për të pandehurin se hetimet ndaj tij do të mund të zhvillohen më së shumti për 2 (dy) vite, nga data e nxjerrjes së Aktvendimit për fillimin e hetimeve dhe nëse brenda kësaj periudhe kohore nuk ngritet aktakuzë, prokurori menjëherë duhet të nxjerrë Aktvendim për pushimin e hetimeve, i cili me automatizëm merr formën e prerë sepse ndaj tij nuk parashihet ankesa. Edhe nëse prokurori nuk nxjerr Aktvendim për pushimin e hetimeve, i cili në bazë të nenit 158.3 me kalimin e afatit 2 (dy) vjeçar konsiderohet automatik, ai aktvendim duhet të konsiderohet se ekziston, sepse i pandehuri nuk duhet të ketë pasoja për shkak se prokuroria nuk vepron konform dispozitave ligjore”*.
23. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se Gjykata Supreme ia privoi parashtruesit të kërkesës të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, sepse *“Kodi i Procedurës Penale ka paraparë afate prekluzive, me efekt të humbjes së të drejtës së ngritjes së aktakuzës nëse prokurori nuk ngritë aktakuzë në afatin prej 2 viteve nga dita e nxjerrjes së aktvendimit për fillimin e hetimeve”*.
24. Për më tepër, parashtruesi pretendon se parimi *“in dubio pro reo”* ishte shkelur në rastin e tij, sepse *“Prezumimi i pafajësisë paraqet pjesën përbërëse të gjykimit të drejtë. Ky parim e vendos barrën e provës mbi prokurorin dhe përfundimisht i garanton të akuzuarit përfitim nga dyshimi. Kjo do të thotë që prokurori ka barrën e provave për të gjitha elementet e veprës kundrejt të gjithë të pandehurve dhe gjykata është e obliguar të interpretojë dyshimet faktike ose ligjore në favor të këtyre të pandehurve. Në frymën e këtij interpretimi do të kemi gjithnjë shkelje të parimit “in dubio pro reo” sa herë që gjykatat interpretojnë ligjin në favor të rastit të prokurorisë”*.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë,

mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

27. Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

28. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(...)

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose (...)

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

29. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se vendimi i kontestuar pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e tij për liri dhe siguri, të drejtat e të akuzuarit dhe të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, secila prej tyre e garantuar me Kushtetutë.

30. Gjykata është njoftuar për dispozitat e përmendura kushtetuese të neneve 29, 30 dhe 31 të Kushtetutës, si në vijim.

31. Neni 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë]

“1. Secilit i garantohet e drejta e lirisë dhe sigurisë. Askush nuk mund të privohet nga liria me përjashtim të rasteve të parapara me ligj dhe me vendim të gjykatës kompetente, si në vijim:

(1) pas shpalljes së dënimit me burgim për kryerjen e veprës penale;

(2) për dyshim të bazuar për kryerje të veprës penale, vetëm kur privimi nga liria me një bazë të arsyeshme konsiderohet i domosdoshëm për të parandaluar kryerjen e një vepre tjetër penale dhe vetëm për një periudhë të shkurtër kohore para gjyqimit në mënyrën e përcaktuar me ligj;

(3) për mbikëqyrjen e të miturit për qëllime edukimi ose për shoqërimin e tij/saj në një institucion kompetent, sipas një urdhri të ligjshëm;

(4) për mbikëqyrje shëndetësore të personit, i cili për shkak të sëmundjes paraqet rrezik për shoqërinë;

(5) për hyrje të paligjshme në Republikën e Kosovës ose pas urdhrit të ligjshëm për largim ose ekstradim.

2. Çdokush që privohet nga liria, duhet të vihet në dijeni menjëherë, për arsyet e privimit, në gjuhën që ajo/ai e kupton. Njoftimi me shkrim mbi arsyet e privimit duhet të bëhet sa më shpejt që të jetë e mundur. Çdokush që privohet nga liria pa urdhër të gjykatës, brenda 48 (dyzet e tetë) orësh duhet të dërgohet përpara gjyqtarit, i cili vendos për paraburgimin ose lirimimin e tij/saj, jo më vonë se 48 (dyzet e tetë) orë nga momenti kur personi i privuar është sjellë para gjykatës. Çdokush që arrestohet, ka të drejtën që të nxirret në gjykim brenda një periudhe të arsyeshme, ose të lirohet në pritje të gjykimimit, me përjashtim kur gjyqtari konstaton se personi përbën rrezik për komunitetin ose ka rrezik për ikjen e saj/tij para gjykimimit.

3. Çdokush që privohet nga liria, duhet të njoftohet menjëherë se ka të drejtë të mos japë asnjë deklaratë dhe se ka të drejtë për mbrojtës sipas zgjedhjes së tij/saj dhe ka të drejtë që pa vonesë të informojë për këtë personin sipas zgjedhjes së vet.

4. Çdokush që i hiqet liria me arrest ose ndalim, gëzon të drejtën që të përdorë mjete juridike për të sfiduar ligjshmërinë e arrestit ose të ndalimit. Rasti do të vendoset nga gjykata brenda një afati sa më të shkurtër dhe nëse arresti ose ndalimi është i paligjshëm, do të urdhërohet lirimimi i personit.

5. Çdokush që është ndaluar ose arrestuar në kundërshtim me dispozitat e këtij neni, gëzon të drejtën e kompensimit në mënyrën e parashikuar me ligj.

6. Personi që vuan dënimin, ka të drejtë të ankohet për kushtet e privimit nga liria, në mënyrën e përcaktuar me ligj”.

32. Neni 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit]

“Çdokush që akuzohet për vepër penale, gëzon të drejtat minimale në vijim:

(1) të njoftohet menjëherë në gjuhën që kupton, për natyrën dhe shkakun e akuzës kundër saj/tij;

(2) të njoftohet për të drejtat e tij/saj sipas ligjit;

(3) të ketë kohë, mundësi dhe mjete të mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e vet; (4) të ketë ndihmën pa pagesë të një përkthyesi, kur nuk flet ose nuk kupton gjuhën në të cilën zhvillohet gjykimi;

(5) të ketë ndihmën e një mbrojtësi që e zgjedh, të komunikojë lirisht me të dhe, nëse nuk ka mjete të mjaftueshme, t'i sigurohet mbrojtja falas;

(6) të mos shtrëngohet për të dëshmuar kundër vetvetes ose për të pranuar fajësinë e vet”.

33. Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

3. Gjykimi është publik, me përjashtim të rasteve kur gjykata, në rrethana të veçanta, konsideron se, në të mirë të drejtësisë, është i domosdoshëm përjashtimi i publikut, ose i përfaqësuesve të medieeve, sepse prania e tyre do të përbënte rrezik për rendin publik ose sigurinë kombëtare, interesat e të miturve, ose për mbrojtjen e jetës private të palëve në proces, në mënyrën e përcaktuar me ligj.

4. Çdokush i akuzuar për veprë penale ka të drejtë t'u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjerë, të cilët mund të sqarojnë faktet.

5. Çdokush i akuzuar për veprë penale, prezumohet të jetë i pafajshëm derisa të mos dëshmohet fajësia e tij/saj, në pajtim me ligjin.

6. Ndihma juridike falas do t'u mundësohet atyre që nuk kanë mjete të mjaftueshme financiare, nëse një ndihmë e tillë është e domosdoshme për të siguruar qasjen efektive në drejtësi.

7. Procedurat gjyqësore që përfshijnë të miturit rregullohen me ligj, duke respektuar rregullat dhe procedurat e veçanta për të miturit”.

34. Gjykata rikujton se argumenti kryesor i parashtruesit të kërkesës është nëse ngritja e aktakuzës 2 (dy) vjet pas fillimit të hetimeve është ose jo në pajtim me ligjin penal.
35. Në të vërtetë, parashtruesi i kërkesës ankohet se Gjykata Supreme gabimisht e ka interpretuar ligjin në lidhje me afatin për ngritjen e aktakuzës dhe konsideron se Gjykata Supreme është dashur të interpretojë ndryshe dispozitat përkatëse ligjore.
36. Gjykata vëren se Gjykata Supreme mori parasysh aktgjykimet e Gjykatës Themelore dhe të Gjykatës së Apelit. Pas kësaj, Gjykata Supreme filloi me analizën e çështjes nga këndvështrimi se “*asnjë dispozitë e KPP-së nuk tregon hollësisht asnjë rrethanë kur aktakuza është e “paafatshme”, ose për hedhjen poshtë të aktakuzës mbi këtë bazë*”. Gjykata Supreme, pas diskutimit të interpretimit të neneve 68, 159 dhe 240 të Kodit të Procedurës Penale, përcaktoi “*se ngritja e aktakuzës (...) nuk i nënshtrohet afateve kohore të përcaktuar me nenin 159 të KPP-së*”. Në fund, Gjykata Supreme konkludoi se “*nuk ka afat kohor për ngritje të aktakuzës. “Aktakuza e paafatshme” nuk është paraparë me anë të KPP-së*”.
37. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës e bazon pretendimin e tij për interpretimin e gabuar të nenit 159 të KPP-së të bërë nga Gjykata Supreme, në lidhje me Prokurorin Special i cili ka ngritur aktakuzën 2 (dy) vjet pas fillimit të hetimeve. Ky argument procedural ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë nuk bie nën juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese dhe, për këtë arsye, nuk mund të shqyrtohet nga Gjykata. Nga ana tjetër, Gjykata nënvizon se “*dështimi për mosrespektimin e afatit të parashikuar me ligjin vendor në vetvete nuk bie në kundërshtim me nenin 6, paragrafin 1 të Konventës*”. (Shih rastin

Mitkus kundër Letonisë, Kërkesa nr. 7259/03, GJEDNJ, Aktgjykimi i 2 tetorit 2012, paragrafi 88).

38. Për më tepër, në rastin në fjalë, Gjykata në pajtim me praktikën e vet gjyqësore, konsideron se nuk është duke shqyrtuar Ligjin në kontest por vetëm Vendimin e Gjykatës Supreme.
39. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jetë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç nëse dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo nuk mundet vetë të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend se një tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të ishte të mos i merrte parasysh kufijtë e vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I; rasti nr. KI72/14, parashtruese e kërkesës *Besa Qirezi*, Aktgjykim i 4 shkurtit 2015, para. 65).
40. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka paraqitur faktet që justifikojnë pretendimin e tij për shkeljen e të drejtës së tij kushtetuese për liri dhe siguri, të drejtat e tij të akuzuarit dhe e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe, as që ka provuar shkeljen e pretenduar të të drejtave kushtetuese në të cilat ai thirret.
41. Në të vërtetë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk i referohet ndonjë fakti relevant dhe të rëndësishëm ose situatave në lidhje me *të privuarit nga liria*, të cilat do të binin nën nenin 29 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 5 të KEDNJ-së; në lidhje me një akuzë penale, e cila do të mund të arsyetonte gëzimin e të drejtave minimale, siç përcaktohet me nenin 30 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së; dhe në lidhje me një *shqyrtim publik*, siç përcaktohet me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
42. Gjykata konsideron se ky konstatim është në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, sipas të cilës qëllimi i përgjithshëm i nenit 5 të KEDNJ-së, është që të sigurojë se askush nuk duhet të privohet nga liria në mënyrë arbitrare (*Assanidze kundër Gjeorgjisë*, GJEDNJ, Kërkesa nr. 71503/01, Aktgjykimi i 8 prillit 2004). Me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, gjithashtu, është konstatuar se neni 6 i KEDNJ-së fillon të zbatohet kur një hetim penal ka arritur pikën ku parashtruesi i kërkesës akuzohet për një vepër penale (*Zaprianov kundër Bullgarisë*, GJEDNJ, Kërkesa nr. 41171/98, Aktgjykimi i 30 shtatorit 2004). Përveç kësaj, në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, posaçërisht merret parasysh se garancia e siguruar me nenin 6 të KEDNJ-së kërkon që një shqyrtim të mbahet dhe si pasojë të ekzistojë një shqyrtim me gojë.

43. Përveç kësaj, Gjykata rikujton se parashtruesi ka pretenduar shkeljen e parimit “*in dubio pro reo*”, sepse “*prezumimi i pafajësisë paraqet pjesën përbërëse të gjykimit të drejtë*”.
44. Gjykata rikujton se parimi “*in dubio pro reo*” është disi e kundërta e kriterit përtej dyshimit të bazuar të gjykimit, që do të thotë se, kur nuk ka evidencë në gjykim përtej dyshimit të bazuar, parimi “*in dubio pro reo*” vjen në shprehje.
45. Në fakt, në pajtim me strukturën dhe dinamikën e procedurës penale, Prokurori ka nisur hetimet penale në bazë të një dyshimi që pretendohet të jetë i arsyetuar të ekzistimit të një veprë penale; atëherë Prokurori pretendohet të ketë ngritur aktakuzë në bazë të një dyshimi të bazuar për vepër penale që është kryer. Parimi “*in dubio pro reo*” vjen në shprehje vetëm në fazën e gjykimit, pasi që është i lidhur me vlerësimin global të provave të paraqitura gjatë gjykimit. Nëse nuk ka prova përtej dyshimit të bazuar dënimi nuk lejohet, atëherë *in dubio pro reo* hyn në funksion dhe pason lirimi nga akuza. Procedura penale nuk ka arritur ende këtë fazë. Prandaj, pretendimi është i parakohshëm, pavend dhe i pabazuar.
46. Për më tepër, Gjykata rikujton praktikën e vet gjyqësore, përkatësisht rastin KI10/15 dhe KI12/15, parashtruesit *Shpresim Uka dhe Bekim Syla*, Aktvendim për papranueshmëri, të 7 korrikut 2016. Në atë rast, Gjykata ka konstatuar se “*është përtej juridiksionit të saj që të vlerësojë cilësinë e konkluzioneve të gjykatave lidhur me vlerësimin e provave, përveç nëse ato janë haptazi arbitrare. Gjykata Kushtetuese nuk ndërhyr as në mënyrën se si gjykatat kanë pranuar provat si material dëshmuar dhe nuk ndërhyr në diskrecionin e gjykatës në vlerësimin e vlerës dëshmuar. Ky është rol ekskluziv i gjykatave të rregullta, madje edhe kur deklaratat e dëshmitarëve në shqyrtimin publik dhe nën betim janë në kundërshtim (Shih Gjykata Evropiane Doorson kundër Holandës, Aktgjykimi i 6 marsit 1996, i publikuar në raportin nr. 1996-II, paragrafi 78)*”.
47. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur të tregojë dhe të provojë se procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë e tij të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur me interpretimin e gabuar të nenit 159 të KPP-së. Gjykata thekson se interpretimi i nenit 159 të KPP-së është një çështje e ligjshmërisë. Asnjë çështje kushtetuese nuk është vërtetuar dhe dëshmuar nga parashtruesi i kërkesës.
48. Gjykata thekson se, si rregull i përgjithshëm, interpretimi i ligjit është ekskluzivisht çështje për gjykatat e rregullta, të gjeturat dhe konkluzionet e të cilave në këtë drejtim janë detyruese për Gjykatën Kushtetuese. Megjithatë, kur vendimi i gjykatës së rregullt është qartazi arbitrar, Gjykata mund dhe duhet ta shqyrtojë atë (shih, *Sisojeva dhe të tjerët kundër Letonisë* [DHM], kërkesa nr. 60654/00, Aktgjykimi i 15 janarit 2007, paragrafi 89).
49. Përveç kësaj, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatit e rastit; megjithatë, mospajtimi nuk mund t’i shërbejë atij si e drejtë të ngre kërkesë të argumentueshme për shkelje të neneve 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë], 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të

Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës (Shih rastin nr. KI125/11, *Shaban Gojnouci*, Aktvendim për papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).

50. Në bazë të vlerësimeve të mësipërme, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe siç specifikohet më tej me rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 21 tetor 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

